

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny Arkusze pokazowy
<i>Przedmiot:</i>	Historia sztuki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHSP-R0-100, MHSP-R0-200, MHSP-R0-300, MHSP-R0-400, MHSP-R0-700, MHSP-R0-Q00
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	4 marca 2022 r.

Uwaga: akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką, techniką wykonania.	Zdający: II.1) [...] rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok [...]. IV.5) analizując i opisując dzieła architektoniczne, właściwie stosuje terminy i pojęcia dotyczące struktury architektury.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie terminu oraz nazwy kraju, w którym znajduje się obiekt.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Termin: Kromlech

Kraj: Wielka Brytania / Anglia

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.9) określa funkcję dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Były to obiekty kultowe.
- Przyjmuje się, że budowla stanowiła świątynię (Druidów) i miejsce pochówku przodków.
- Z budowlą wiąże się też funkcja astronomiczna (rodzaj obserwatorium).
- Funkcja sakralna.

¹ Komunikat o wymaganiach egzaminacyjnych obowiązujących w roku 2023 i 2024, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wymagania-egzaminacyjne-obowiazujace-na-egzaminie-maturalnym-w-roku-2023-i-2024>

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Starożytny Egipt / kultura starożytnego Egiptu / egipska

Zadanie 3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	Zdający: I.2) wymienia cechy sztuki poszczególnych epok, kierunków i tendencji; I.8) porównuje style i kierunki oraz ich wzajemne oddziaływania [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie jednej cechy zaczerpniętej z architektury starożytnej Grecji oraz dwóch cech charakterystycznych dla architektury starożytnego Rzymu.

1 pkt – poprawne podanie jednej cechy zaczerpniętej z architektury starożytnej Grecji ALBO dwóch cech charakterystycznych dla architektury starożytnego Rzymu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Cecha zaczerpnięta z architektury starożytnej Grecji:

- portyk kolumnowy
- kolumny korynckie
- trójkątny przyczółek.

Cechy charakterystyczne dla architektury starożytnego Rzymu:

- zwieńczenie budowli kopułą
- wykorzystanie w dekoracji łuku
- zastosowany arkady / arkady z archiwoltami
- cylindryczna, zamknięta forma korpusu.

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) [...] rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych; II.2) wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł; II.3) umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania); II.8) identyfikuje najbardziej reprezentatywne i najsłynniejsze dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie autora i wieku powstania dzieła.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Autor: Bracia Limbourg

Wiek: XV

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką, techniką wykonania.	IV.2) Zdający zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Iluminacje / miniatury

Zadanie 4.3. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.13) wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem [...].

Zasady oceniania

3 pkt – poprawne podanie nazwy stylu i trzech cech charakterystycznych dla tego stylu.

2 pkt – poprawne podanie nazwy stylu i dwóch cech charakterystycznych dla tego stylu.

1 pkt – poprawne podanie nazwy stylu i jednej cechy charakterystycznej dla tego stylu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Styl: gotyk międzynarodowy / styl piękny / styl miękki / styl międzynarodowy / gotyk

Cechy:

- wydłużenie proporcji postaci
- idealizacja postaci
- dekoracyjność / drobiazgowość dekoracji
- szczegółowość w oddaniu detali / strojów
- kaligraficzne linie
- barwy czyste / świetliste
- barwy chromatyczne
- miękki modelunek światłocieniowy
- miękki kontur plam barwnych
- kontrastowe zestawienie barw.

Zadanie 5.1. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: I.3) rozumie konteksty kulturowe i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki [...]. III.5) [...] formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: [...] Giotto [...].

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odwołanie się do trzech nowatorskich cech malarstwa Giotto.
- 2 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odwołanie się do dwóch nowatorskich cech malarstwa Giotto.
- 1 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odwołanie się do jednej nowatorskiej cechy malarstwa Giotto.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Twórczość Giotto była przełomowa. Artysta ten rozwinął i udoskonalił wiele rozwiązań, takich jak:

- wprowadzenie głębi poprzez modelunek światłocieniowy
- stosowanie perspektywy intuicyjnej, stwarzanie wrażenia głębi
- rezygnacja ze złotego tła, we freskach Giotto pojawiają się elementy pejzażu
- ukazywanie emocji przedstawionych postaci
- odejście od frontalizmu / malowanie postaci z różnych storn.

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: III.2) zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.14) rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne podanie tematu i źródła literackiego.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Temat: ostatnia wieczerza

Źródło literackie: Pismo Święte / Nowy Testament / Biblia

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką, techniką wykonania.	Zdający: IV.4) rozróżnia techniki sztuk plastycznych, jak: a) w malarstwie: [...] fresk [...]; IV.7) rozpoznaje i nazywa technikę artystyczną zastosowaną przy wykonywaniu dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne nazwanie techniki oraz wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

RozwiązanieNazwa techniki: fresk / *al fresco*

Wyjaśnienie: Jest to technika malarska polegająca na nakładaniu farby bezpośrednio na mokry tynk.

Zadanie 6.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.12) dokonuje opisu i analizy [...] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: c) w malarstwie [...]: sposobów ukazania iluzji przestrzeni [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wymienienie dwóch sposobów uzyskania głębi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- wykorzystanie perspektywy linearnej / perspektywy geometrycznej z jednym punktem zbiegu
- modelunek światłocieniowy / światłocien dzięki któremu postaci stają się plastyczne / światłocien widoczny przede wszystkim w sposobie przedstawiania Chrystusa i apostołów

Zadanie 7. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką, techniką wykonania.	Zdający: IV.2) zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego i graficznego [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne dopasowanie terminów do trzech przykładów.
 1 pkt – poprawne dopasowanie terminów do dwóch przykładów.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- A. enkaustyka
 B. *en grisaille*
 C. repusowanie

Zadanie 8. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	Zdający: I.15) rozpoznaje podstawowe motywy ikonograficzne [...], bogów greckich [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne zapisanie imion trzech postaci.
 1 pkt – poprawne zapisanie imion dwóch postaci.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- A. Diana / Artemida
 B. Bachus / Dionizos
 C. Afrodyta / Wenus

Zadanie 9.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) [...] rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie stylu czterech budowli.

1 pkt – poprawne określenie stylu trzech budowli.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. romański / romanizm

B. klasycyzm

C. barok

D. renesans

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) [...] rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych. IV.1) zna terminy związane z opisem formy i struktury dzieła architektonicznego, w tym [...] elementów konstrukcyjnych i dekoracyjnych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

	Opis	Oznaczenie literowe budowli
1.	Wejście do budynku poprzedza kolumnowy portyk.	B
2.	Budowla ta znajduje się w Rzymie.	D
3.	Budowla ta pełni funkcję baptysterium.	A

Zadanie 10. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.9) określa funkcję dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie funkcji dzieła.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Portrety trumienne / dekoracja trumienna / sepulkralna

Zadanie 11. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	Zdający: I.1) wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem: d) sztuki nowożytnej ([...] klasycyzm); e) sztuki XIX wieku (romantyzm, realizm, akademizm, impresjonizm [...]) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne ustalenie chronologii wydarzeń.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wydarzenie	Chronologia
Gustave Courbet urządził wystawę swoich prac pod hasłem „Realizm”.	3
Eugene Delacroix wrócił z podróży do Afryki i namalował <i>Kobiety algierskie</i> .	2
Pod wpływem wydarzeń rewolucji francuskiej Jacques-Louis David namalował obraz <i>Śmierć Marata</i> .	1
W Paryżu odbyła się pierwsza wystawa impresjonistów.	4

Zadanie 12.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.12) dokonuje opisu i analizy [...] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: c) w malarstwie [...] kompozycji [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech kompozycji obrazu A oraz poprawne podanie trzech cech kompozycji obrazu B.

1 pkt – poprawne podanie trzech cech kompozycji obrazu A ALBO poprawne podanie trzech cech kompozycji obrazu B.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Kompozycja obrazu A jest horyzontalna i dynamiczna. Obraz skomponowany został w oparciu o linie ukośne i łuki (kompozycja diagonalna). Kompozycja asymetryczna. Linia horyzontu jest podwyższona. W obrazie A kompozycja jest wielopostaciowa i wieloplanowa, brak wyraźnej dominanty kompozycyjnej. Jest to kompozycja luźna.

Kompozycja obrazu B jest wertykalna i statyczna. Oś pionową obrazu wyznacza pień drzewa, który dzieli przestrzeń obrazu na dwie części. / Kompozycja osiowa / Mocne, jednolite plamy pozwalają wyodrębnić horyzontalne strefy kompozycji, które równoważy akcent wertykalny – pień drzewa.

Zadanie 12.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.12) dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: c) w malarstwie [...]: koloru, sposobów ukazania iluzji przestrzeni, kształtowania formy przez światło, w dziełach figuratywnych stopnia oddania rzeczywistości lub jej deformacji.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna odpowiedź uwzględniająca porównanie dwóch środków artystycznego wyrazu.

1 pkt – poprawna odpowiedź uwzględniająca porównanie jednego środka artystycznego wyrazu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna alb brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Obraz Paula Gauguina malowany jest płaską plamą barwną / syntetycznie, natomiast obraz Vincenta van Gogha malowany jest krótkimi pociągnięciami pędzla prowadzonymi wielokierunkowo.

Obraz Paula Gauguina jest cieplejszy w kolorycie od obrazu Vincenta van Gogha, w którym występują zimnie błękity stanowiące silny kontrast z barwami ciepłymi.

Obraz Paula Gauguina epatuje spokojem i harmonią, właściwą wypoczynkowi na łonie natury a obraz Vincenta van Gogha ukazując za pomocą odpowiednich środków (nerwowych ruchów pędzla) atmosferę gorączkowego pośpiechu podczas pracy.

Obraz Vincenta van Gogha operuje silną ekspresją opartą na deformacji i intensywnych, czystych barwach, zaś obraz Paula Gauguina posiada wybitne właściwości dekoracyjne, oparte na płaskich, syntetycznych, barwnych sylwetach i silnym, zamykającym formy konturze (kluazonizm).

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.2) wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie autora i tytułu dzieła.

2 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Autor: Auguste Rodin

Tytuł: *Ręka Boga*

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.</p> <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.</p>	<p>Zdający:</p> <p>I.3) rozumie konteksty kulturowe i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki [...].</p> <p>III.2) zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...];</p> <p>III.5) na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: [...] Auguste Rodin [...].</p>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Późne dzieła rzeźbiarskie Michała Anioła wydają się jakby niedokończone, zawierają elementy wykonane techniką *non finito*. Widać to zwłaszcza w rzeźbach przygotowanych do nagrobka papieża Juliusza II, w *Piecie Rondanini* czy *Piecie Florenkiej*. Nawet w rzeźbach ukończonych, przedstawiających *Jeńców* mamy wrażenie, że wyłaniają się one bezpośrednio z bloku marmuru, z którego są wykonane. Podobny zabieg zastosował Auguste Rodin w przedstawionej na reprodukcji rzeźbie. Zostawił duży fragment kamienia, który jest niedokończony. Z chropowatego bloku kamienia wyłania się gładka forma rzeźby.

ALBO

Zarówno Michał Anioł jak i Rodin wykorzystywali w swoich rzeźbach zróżnicowane fakturowo powierzchnie: fragmenty gładkie, wypolerowane skonstrastowane są z elementami chropowatymi, nierównymi. Artyści uzyskali w ten sposób kontrast faktury, ale również kontrast światła, które inaczej układa się na różnych fakturach.

ALBO

Michał Anioł był mistrzem w ukazywaniu skomplikowanych pól i kompozycji co także możemy zauważyć w rzeźbach autorstwa Rodina. Postacie są skręcone, zwinięte, ukazane w nienaturalnej pozycji.

Zadanie 14. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: III.1) wymienia najistotniejszych twórców dla danego stylu lub kierunku w sztuce; III.2) zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX wieku.

Zasad oceniania

3 pkt – poprawne wpisanie nazwisk czterech artystów.

2 pkt – poprawne wpisanie nazwisk trzech artystów.

1 pkt – poprawne wpisanie nazwisk dwóch artystów.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Pronaszko / Zbigniew Pronaszko

2. Kobro / Katarzyna Kobro

3. Hasior / Władysław Hasior

4. Abakanowicz / Magdalena Abakanowicz

Zadanie 15.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: I.8) analizuje teksty [...] artystów, interpretuje je i wskazuje wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła. II.12) dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: a) w architekturze: planu, układu przestrzennego, opisu fasady i elewacji, wnętrza.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem odnoszącym się do trzech cech formy budowlanej.

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem odnoszącym się do dwóch cech formy budowlanej.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Rozstrzygnięcie: Tak, dom Schröder-Rietveld został zaprojektowany według zasad opisanych w źródle nr 2.

Uzasadnienie:

- W projekcie, zarówno na zewnątrz jak i we wnętrzu budowli, wykorzystano kolory podstawowe zestawione z barwami neutralnymi.
- Dom Schröder-Rietveld spełnia wymogi punktu drugiego przytoczonego tekstu źródłowego co widać, np. na elewacji budynku – płaskie białe lub szare przestrzenie zestawione zostały z mniejszymi elementami w kolorze czerwonym i żółtym. / Elewację budynku stanowią przecinające się białe i szare płaszczyzny, które ożywiają detale architektoniczne w kolorach białym, czerwonym i niebieskim.
- Projekt domu bazuje na geometrycznych formach, zestawionych ze sobą w sposób asymetryczny. / Kompozycja budynku oparta została na formach geometrycznych przecinających się pod kątem prostym.
- Poziomie płaszczyzny i pionowe elementy przenikają się wzajemnie tworząc wrażenie głębi i wielowymiarowości.
- Zarówno fasada jak i wnętrze budowli nie jest symetryczne.

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: III.3) sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych [...] we właściwym środowisku artystycznym.

Zasad oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy grupy artystycznej oraz nazwy kierunku.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa grupy: De Stijl

Kierunek: neoplastycyzm

Zadanie 15.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: III.1) wymienia najistotniejszych twórców dla danego stylu lub kierunku w sztuce.

Zasad oceniania

1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B, E

Zadanie 16. (0–20)**Temat 1.**

Szczytowym osiągnięciem malarza jest dokonać tego, aby powierzchnia płaska ukazała ciała wypukłe i występujące z owej płaszczyzny. Ten, kto przewyższa innych w tej sztuce, zasługuje na największą pochwałę, a takie osiągnięcie, a raczej korona tej wiedzy, rodzi się z cieni i światła – lub jeśli wolisz – z jasności i ciemności.

Leonardo da Vinci

Odwołując się do wypowiedzi Leonarda da Vinci, omów, w jaki sposób malarze czasów renesansu i baroku osiągnęli mistrzostwo w odzwierciedlaniu rzeczywistości. W swojej pracy odwołaj się do twórczości trzech artystów.

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: III.7) formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów.

Temat 2.

Historia sztuki jako historia awangard artystycznych. Na przykładach trzech dzieł sztuki przedstaw, w jaki sposób sztuka nowoczesna i współczesna odrzuciła dawne sposoby wypowiedzi i w wyniku złamania różnych konwencji wkroczyła na drogę awangardy.

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	Zdający: I.9) formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce oraz środowisk artystycznych.

Zasady oceniania

Za napisanie wypracowania zdający będzie mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

Oceniając pracę, egzaminatorzy będą przydzielali punkty w pięciu **kryteriach głównych**, tj.:

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt).
2. Treść (od 0 do 12 pkt).
3. Terminologia (od 0 do 2 pkt).
4. Kompozycja i struktura wypowiedzi (od 0 do 3 pkt).
5. Język wypowiedzi (od 0 do 2 pkt).

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia.

Sprawdzając wypracowanie zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie oceniał, czy w wypracowaniu zdający:

- w pracy omówiony został przynajmniej jeden, merytorycznie poprawny przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty
- wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.

<ul style="list-style-type: none">• W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty. ORAZ• Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	1 pkt
<ul style="list-style-type: none">• Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO• Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach.	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – *Spełnienie formalnych warunków polecenia*)

1. W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
2. Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego i jest zgodne z tematem pracy.

2. Treść.

Sprawdzając wypracowanie zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie oceniał, czy w wypracowaniu zdający:

- wykazał się znajomością tematu wskazanego w poleceniu
- omówił przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów, które odpowiadają tematowi pracy i są poprawne merytorycznie
- wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach, np. estetycznym, biograficznym, historycznym, literackim, filozoficznym, społecznym, religijnym.

Uwaga: jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium *Treść*, wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach (*Terminologia*, *Kompozycja i struktura wypowiedzi* oraz *Język i styl wypowiedzi*) przyznaje się 0 pkt.

Opracowanie tematu. Funkcjonalność wykorzystania przykładów wskazanych w poleceniu	Opis i analiza przykładów; erudycyjność wypowiedzi	Liczba punktów
Pełne opracowanie tematu. Trzy przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych. 	12 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe. 	11 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza trzeciego przykładu. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	10 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	9 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadowalający opis i analiza trzech przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	8 pkt
Częściowe opracowanie tematu. Dwa przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych. 	7 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe. 	6 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu ORAZ zadowalające omówienie drugiego przykładu. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	5 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	4 pkt
Niepełne opracowanie tematu. Jeden przykład dzieła sztuki /	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu. • Brak błędów rzeczowych. 	3 pkt

zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artystów zrealizowany w pełni funkcjonalnie.	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy opis i analiza jednego przykładu. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe. 	2 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadowolający opis i analiza jednego przykładu. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe. 	1 pkt
Żaden przykład nie został wykorzystany przynajmniej częściowo funkcjonalnie, nie podjęto żadnych prób formułowania wypowiedzi.		0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – Treść)

- Opracowanie tematu należy rozumieć jako interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
 - pełne opracowanie tematu: odwołanie się do trzech przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach,
 - częściowe opracowanie tematu: odwołanie się do dwóch przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Poprawne spojrzenie na problem,
 - niepełne opracowanie tematu: odwołanie się do jednego przykładu dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty. Oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
- Poprzez wykorzystanie przykładu rozumie się wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów do zobrazowania przedstawionego tematu.
- Zdający powinien funkcjonalnie wykorzystać w wypracowaniu znajomość trzech dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Funkcjonalne wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów oznacza przywołanie w wypracowaniu:
 - opisu i analizy dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów,
 - opis i analiza przykładu ma odnosić się do problemu wskazanego w temacie wypracowania i ma służyć zobrazowaniu tego tematu.
- Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie jest wykorzystany funkcjonalnie, jeżeli zdający wyłącznie opisuje dany przykład, ale nie wyciąga żadnego wniosku ani nie dokonuje żadnej refleksji w związku z przywołanym przykładem. Samo wymienienie dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie oznacza funkcjonalnego wykorzystania przykładu.
- Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty zawierający poważny błąd rzeczowy uznaje się za przykład nieważny. Za poważny błąd rzeczowy uznaje się np. zakwalifikowanie przykładu do błędnej epoki, przypisanie konkretnego dzieła sztuki do niewłaściwego autora.
- Opis i analiza dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artystów:
 - wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza zawierają autora i tytuł dzieła sztuki lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawia twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. W skład wchodzi opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych

i treściowych. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania. Przywołany przykład osadzony jest, w zależności od tematu, w kontekście historycznym (epoki), estetycznym, społecznym, religijnym, biograficznym lub geograficznym,

b) zadowolający opis i analiza zawierają autora i tytuł dzieła sztuki lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawiają twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. Składają się z opisu danego przykładu oraz – w zależności od tematu – analizy cech formalnych i/lub treściowych.

7. Drobne błędy rzeczowe to błędy, które nie uniemożliwiają rozpoznania i zidentyfikowania przykładu przywołanego przez zdającego. Mogą one dotyczyć np. nieznaczących błędów w datowaniu, nieprecyzyjnego opisu czy nieznaczących błędów w tytułach dzieł.

3. Terminologia

Sprawdzając wypracowanie zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie oceniał, czy w wypracowaniu zdający:

- wykazał się wiedzą z zakresu terminologii historii sztuki
- potrafi stosować terminy i pojęcia z zakresu historii sztuki we właściwym kontekście.

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Brak błędów terminologicznych.	2 pkt
Sporadycznie stosowane we właściwym kontekście terminy i pojęcia (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Nieliczne usterki terminologiczne.	1 pkt
Brak terminologii lub stosowanie jej w sposób rzadki i/lub nieadekwatny. Rażąco błędne terminologiczne.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny sztuki dotyczy nazw technik, stylów, kierunków, detali i elementów architektonicznych, fachowych terminów stosowanych w opisie dzieł architektury, malarstwa czy rzeźby.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny sztuki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 5 terminami z dziedziny sztuki i praca nie zawiera rażących błędów terminologicznych.

4. Kompozycja i struktura wypowiedzi.

Sprawdzając wypracowanie zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie oceniał, czy:

- kompozycja wypowiedzi jest funkcjonalna, tzn. czy układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu wypowiedzi
- zakończenie zawiera poprawne wnioskowanie
- podział wypowiedzi – zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity – jest poprawny i funkcjonalny.

<ul style="list-style-type: none"> • Elementy treściowe wypowiedzi są w całości lub w przeważającej części zorganizowane problemowo. ORAZ • Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi. ORAZ • Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie). 	3 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • W pracy podjęta jest próba organizacji elementów treściowych wypowiedzi problemowo. ORAZ • Zakończenie zawiera uproszczone wnioski. ORAZ • Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie). 	2 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Elementy treściowe wypowiedzi nie są zorganizowane problemowo. ORAZ • Zakończenie zawiera próbę wnioskowania. ORAZ • Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej ALBO w zakresie podziału na akapity. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane liniowo (formalnie). ORAZ • Brak właściwej struktury zarówno w skali ogólnej ALBO w zakresie podziału na akapity. 	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 4. – Kompozycja i struktura wypowiedzi)

1. Elementy treściowe wypowiedzi to – najogólniej rzecz ujmując – „bloki”, na które podzielone jest wypracowanie (wstęp – część zasadnicza (rozwińcie) – zakończenie, ale „część zasadnicza” zazwyczaj jest dzielona na kolejne „bloki”, tj. akapity).
 - 1) Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane problemowo (w toku problemowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania omawia np. jeden aspekt tematu. Czynnikiem organizującym dany „blok” jest problem zawarty w temacie, a nie – dany przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej.
 - 2) Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane problemowo zawierają dobrze sformułowany wstęp i zakończenie z poprawnym wnioskowaniem.
 - 3) Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane wyłącznie pod względem

formalnym (w toku liniowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania dotyczy innego przykładu dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej, ale brak odniesienia do problemu w temacie. Tekst jest zorganizowany według opisu i analizy przykładów „jeden po drugim” (np. zmiana kolejności akapitów nie wpływa na strukturę tekstu).

2. Zakończenie zawiera wnioski wynikające z toku rozumowania.
3. Ocena podziału wypowiedzi w skali ogólnej wymaga rozważenia proporcji i funkcjonalności zasadniczych „bloków” pracy, tj. wstępu – części zasadniczej – zakończenia. Usterki w podziale wypowiedzi w skali ogólnej mogą wynikać z np. nieproporcjonalnie i niefunkcjonalnego wstępu, zbyt krótkiego zakończenia lub braku jednego z tych „bloków”.
4. Ocena podziału wypowiedzi na akapity wymaga rozważenia, czy logika wyводу została odzwierciedlona w podziale na graficznie wyodrębnione i funkcjonalne akapity. Usterki w podziale wypowiedzi na akapity mogą wynikać np. z faktu, że w pracy występują wyodrębnione graficznie akapity, które nie stanowią zwartej myślowo całości, albo występują akapity, które powinny zostać podzielone na mniejsze bloki, ponieważ taki akapit zawiera kilka wątków (każdy z takich wątków stanowi sam w sobie zwartą myślowo całość).
5. W ocenie struktury wypowiedzi nie uwzględnia się niezrealizowania przez zdającego któregoś z elementów tematu, np. nieodwołania się w ogóle do jednego z dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych wskazanych w temacie jako obowiązkowy.

5. Język wypowiedzi

Sprawdzając wypracowanie zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie oceniał, czy zdający:

- posługuje się właściwym stylem, adekwatnym do sytuacji komunikacyjnej
- nie popełnia istotnych błędów językowych, w tym nie popełnia rażących błędów w pisowni imion i nazwisk artystów.

Wypracowanie jest napisane językiem w pełni komunikatywnym; dopuszczalne 3 błędy językowe; brak rażących błędów w pisowni nazwisk artystów.	2 pkt
Wypracowanie jest napisane językiem w większości komunikatywnym; dopuszczalne od 4 do 8 błędów językowych; dopuszczalne błędy zapisu nazwisk artystów.	1 pkt
Wypracowanie jest napisane językiem niekomunikatywnym lub zawiera więcej niż 8 błędów językowych.	0 pkt

UWAGI

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia oraz Treść*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.

4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii sztuki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.